

Kertomus Kotikielen Seuran 104. toimintavuodesta

Sadantaneljäntenä toimintavuotenaan Kotikielen Seuralla on ollut viisi kokousta, joissa on pidetty seuraavat esitelmät ja alustukset:

14. maaliskuuta 1979, vuosikokouksessa, esimies professori *Terho Itkonen*: »Suomen demonstratiivien semantiikkaa» (julkaistu saksaksi teoksessa *Festschrift für Wolfgang Schlachter* s. 113—127 [Veröffentlichungen der Societas Uralo-Altaica 12, 1979]: *Zur Semantik und Pragmatik der finnischen Demonstrativa*).

3. toukokuuta kirjailija *Eila Pennanen*: »Kokemuksia suomentamisen opetuksesta yliopistossa» (julkaistu *Virittäjässä* 1979 s. 255—260, 383—388).

11. lokakuuta tohtori *István Nyirkos*: »Kirjallisuuden kieli — yleiskieli — murteet: unkarin kielimuotojen systematiikka». Maisteri *Raija Lehtinen* (alustus): »Pilkku vai puolipiste?» (julkaistu *Virittäjässä* 1979 s. 262—265).

29. marraskuuta maisteri *Kari Nahkola*: »Kielellisen muutoksen kysymyksiä: yleisgemmaation leviäminen Tampereen ympäristömurteissa». Professori *Terho Itkonen* (alustus): »*Tekniikka vai teknologia?*» (julkaistu *Virittäjässä* 1979 s. 390—394).

7. helmikuuta 1980 tohtori *Päivi Rintala*: »Paikallissijaa edustavat *-llinen*-johdokset nykysuomessa».

Seurassa oli 176 jäsenmaksunsa suorittanutta jäsentä. Jäsenmaksu oli opiskelijajäseniltä 10 mk, muilta 20 mk.

Seuran esimiehenä on toiminut professori *Terho Itkonen*, 1. varaesimiehenä professori *Eero Kiviniemi*, 2. varaesimiehenä professori *Heikki Paunonen*, sihteerinä dosentti *Tapani Lehtinen*, varasihteerinä maisteri *Pirkko Nuolijärvi*, rahastonhoitajana maisteri *Kaisu Juusela*, tilintarkastajina maisteri *Matti Vilppula* ja lainopin kandidaatti *Mauno Turunen* sekä varatilintarkastajina apulaisprofessori *Tauno Särkkä* ja ekonomi *Jukka Silvola*. Seuran edus-

tajana Sanakirjasäätiön valtuuskunnassa on ollut esimies professori *Terho Itkonen* ja hänen varamiehenään professori *Matti Sadeniemi*. Kansallisten kielten ja kulttuurimuotojen tutkimuksen keskusliiton liittokokouksessa seuraa on edustanut ensimmäinen varaesimies professori *Eero Kiviniemi*.

August Ahlqvistin, Yrjö Wichmannin, Kai Donnerin ja Artturi Kanniston rahastojen lautakunta, johon ovat kuuluneet akateemikko *Lauri Posti*, professori *Terho Itkonen*, professori *Aulis J. Joki*, professori *R. E. Nirvi* ja professori *Pertti Virtaranta*, on 12. maaliskuuta 1980 pitämässään kokouksessa päättänyt myöntää rahastojen vuoden 1979 korkovaroista 5 000 markan palkinnon maisteri *Juha Janhuselle* hänen teoksestaan »Samojedischer Wortschatz: gemeinsamojedische Etymologien». Korkovarojen jäännös liitettiin pääomaan.

Lauri Kettusen rahaston lautakunta, johon ovat kuuluneet professori *Terho Itkonen*, professori *Seppo Suhonen* ja maisteri *Pirkko Nuolijärvi*, on 14. maaliskuuta 1980 päättänyt myöntää rahaston vuoden 1979 tuotosta 700 mk:n stipendin ylioppilas *Kerttu Pohjalle* Kuusalun kansanlaulujen kieltä koskevaa pro gradu -tutkielmaa varten. Korkojen ylijäämä liitettiin pääomaan.

E. A. Saarimaan rahaston lautakunta, johon ovat kuuluneet professori *Terho Itkonen*, professori *Eero Kiviniemi*, professori *Heikki Paunonen* ja maisteri *Pirkko Nuolijärvi*, on 14. maaliskuuta 1980 päättänyt myöntää rahaston vuoden 1978 ja vuoden 1979 tuotosta 500 mk:n palkinnon lisensiaatti *Kaisa Häkkiselle* hänen artikkeleistaan »Suomen yleiskielen tavuttamisesta» (teoksessa *Rakenteita*) ja »Suomalais-ugrialaisten kielten etymologisen tutkimuksen asemasta ja ongelmista» (teoksessa *Sanomia*).

Seura on toivottanut onnea kunniaesimiehelleen professori *Lauri Hakuliselle* hänen 80-vuotispäivänsä johdosta, kannatusjäsenelleen kenraaliluutnantti *Väinö F. Lindénille* hänen 90-vuotispäivänsä johdosta, professori *Paavo Sirolle* ja tohtori

Tapio Horilalle heidän 70-vuotispäivänsä johdosta, apulaisprofessori *Eeva Kangasmaa-Minnille* hänen 60-vuotispäivänsä johdosta ja Virittäjän päätoimittajalle professori *Tuomo Tuomelle* hänen 50-vuotispäivänsä johdosta.

Toimintavuoden aikana ilmestyi painosta Kaisu Juuselan ja Heikki Paunosen toimittama teos »Murrenäytteitä sadan vuoden takaa: Helsingin Suomalaisen Alkeisopiston oppilaiden muistiinpanoja vuosilta 1878—1886» Castrenianumin toimitteiden 19. osana.

Virittäjän toimitus on 1:sestä tammi-kuuta 1980 lähtien osittain vaihtunut. Eron ovat omasta pyynnöstään saaneet lehden päätoimittaja professori *Tuomo Tuomi* sekä toimitussihteerit maisterit *Maija-Liisa Länsimäki* ja *Kaino Laaksonen*. Heidän tilalleen on Virittäjän toimitusneuvosto valinnut päätoimittajaksi professori *Terho Itkosen* ja toimitussihteereiksi maisterit *Anneli Lieon* ja *Pirjo Mikkosen*. Toimitukseen on liittynyt myös tohtori *Päivi Rintala* Äidinkielen opetus -osaston toimittajaksi. Kirjallisuusosaston toimittajana on ollut maisteri *Kaisu Juusela*. Lehden taloudenhoitajana on ollut lisensiaatti *Ritva Liisa Pitkänen* apunaan merkonomi *Kaarina Elo-maa*. Seuran esimiehen tultua Virittäjän päätoimittajaksi on toimitusneuvoston puheenjohtajaksi asemansa perusteella siirtynyt professori *Eero Kiviniemi*.

Virittäjän talous on vuoden aikana tuntuvasti kohentunut siksi, että lehti on saanut varsinaisen valtionavustuksen (52 000 mk) ja Alfred Kordelinin säätiöltä saadun avustuksen (5 000 mk) lisäksi valtion humanistiselta toimikunnalta ylimääräistä avustusta 30 000 mk edellisinä vuosina kertyneiden velkojen maksamiseksi. Mainittujen avustusten lisäksi lehdellä on ollut muita tuloja 42 659,87 mk, joista tilausmaksuja oli 42 062,78 mk. Lehden tulot olivat v. 1979 yhteensä 129 659,87 mk. Menot olivat yhteensä 102 456,49 mk, mistä painatus- ja postikuluja oli 85 685,33 mk. Virittäjän talous oli siis v. 1979 ylijäämäinen 27 203,38 mk:n verran; tällä ylijäämällä on voitu lyhentää

Katsauksia

edellisinä vuosina karttunutta yhteensä 31 253,10 mk:n velkaa. Kokonaisalijäämä oli v:n 1979 lopussa 4 049,72 mk.

Valoisalta ei Virittäjän talous kuitenkaan näytä. Veroviranomaiset ovat nimitäin kiristäneet tulkintaansa Virittäjän liikevaihtoveroasemasta, mistä syystä Helsingin Liikekirjapaino Oy. on saanut jälkiverolaskun 3 vuodelta maksamattomiksi väitetyistä Virittäjän painolaskujen liikevaihtoveroista. Asian käsittely on kesken.

Seuran menot olivat 7 375,91 mk ja tulot 8 432,22 mk. Ylijäämä on 1 056,31 mk. Murrenäytekokoelman painatukseen seura on saanut avustusta Mäntyharjun, Parikkalan ja Sulkavan kunnilta sekä Viipurin Suomalaiselta Kirjallisuusseuralta yhteensä 2 250 mk.

N

Helsingissä 14. maaliskuuta 1980
Tapani Lehtinen
Kotikielen Seuran sihteeri